

باتور ئوقۇيى بالا

باتۇر كىچىك ئوۋچى

مىللەتلەر نەشرىياتى

بېيجىڭ - 1959

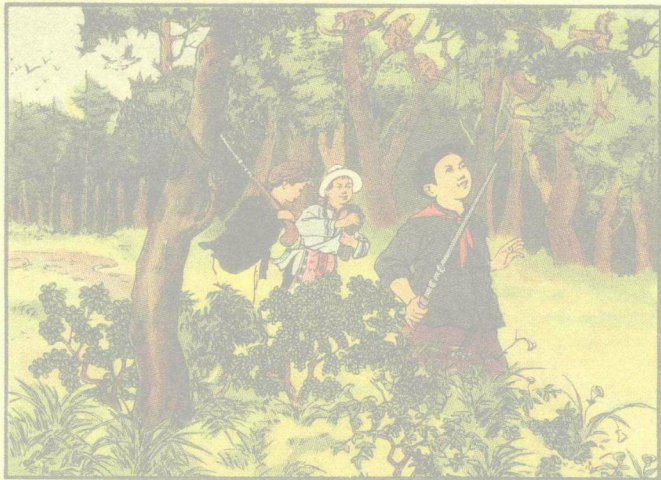
مەزمۇنى

كوپچىلىك نىمىشكە بارانى «باتۇر ئوۋچى بالا» دەپ ئاتايدۇ؟ بۇ
ھەقتە شۇنداق بىر ھېكايە بولغانكى: بىر يەكشەنبە كۈنى ئەتىگەندە،
ئو ئاغىنىسى چۆلى، بۇي مىلەر بىلەن ئوۋغا چىقىپ، چۆش بول-
نىچە ئىككى دانە بۇغا ئوۋلايدۇ. بۇ ئوۋغىنىمىنى كوتۇرۇپ خوشال -
خۇرام ئويىگە قايتىپ كېلىۋېتىپ يولدا بىر زىرتقۇچ ئېيىققا ئۇچراپ
قالدۇ. بۇ ئېيىق ھەر خىل چارلار بىلەن ئۇلارنى يېۋەتەكچى
بولدۇ، ئەمما بارا چىچەن ھەم باتۇرلۇق بىلەن دەرمەخكە يارمىشىپ
چىقۇپ، ئېيىقنى ئورنىگە مەلپكە قىلدۇ. بۇ پۇرسەتتىن پايدىلى-
نىپ بۇي مى، چۆلپەر كەتتىگە سالامەت قېچىپ بېرىپ خەۋەر قى-
لدۇ، نېتىجىدە ئېيىق كوپچىلىك تەرىپىدىن ئولتۇرۇلۇدۇ. شۇندىن
كېيىن كوپچىلىك ئۇنى «باتۇر ئوۋچى بالا» دەپ ئاتايدۇ.

كىچىك دوستلار! بارا يالغۇز باتۇر، چىچەن ئوۋچى بالا بولۇپلا
قالماستىن، بەلكى ئو ئەڭ خەتەرلىك ۋاختىلاردا ئوزىنىڭ دوست-
لىرى ئۈچۈن ئوز جېنىنى قۇربان بېرىشتىن يانسىغان، بۇنىمىدىگەن
سويۇملۇك بالا!

يەكشەنبە كۈنى تاڭ سەھەردە بارا، چۆلې ۋە يۇي مىلار ئوۋ
مىلتىقى ۋە ئورلارنى ئېلىپ كەتتىن چىقىپ ئاستا ئوۋغا ماڭدى.

ئۇلار پاراڭ بىلەن ژۇرۇپ بىردەمدىلا ئورمانلىققا يېتىپ
 كەلدى. ئورمانلىقتا نەگىلا قارسا توپ - توپ مايمۇنلار، تېپىنلار
 بار ئىدى، ياۋاگۈللەر دەرەختىن - دەرەختكە يارمىشىپ بۆك باراخ -
 سانلىق ھاسىل قىلغان ئىدى.

بارا تۇيۇقسىزلا «ھۇي» دەپ قويۇپ، يۇي مېنى قورقۇ-
تۇۋەتتى. ئەسلى ئۇ ئىككى بۇغنى كورگەن ئىدى.

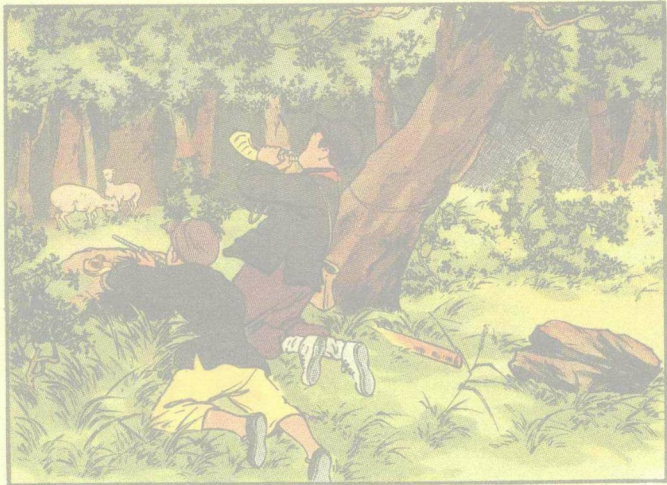

ھەممۇ بىلەن بەك خوش بولۇشۇپ كەتتى. چۆلې ملىتىغىنى
 قولغا ئېلىپ زوڭزۇيۇپ ئوتتۇرۇپ ئاتماقچى بولغان ئىدى، بارا
 دەرمال توسۇۋېلىپ: «ئالدىرما، مېنىڭ كوماندىرلىقىمغا قارا!»
 دېدى.

www.uyghurkitap.com
 ئۇيغۇر كىتابلىرىنىڭ يېڭى ئادرېسى
 ئۇيغۇر كىتاب تور بېكەتى

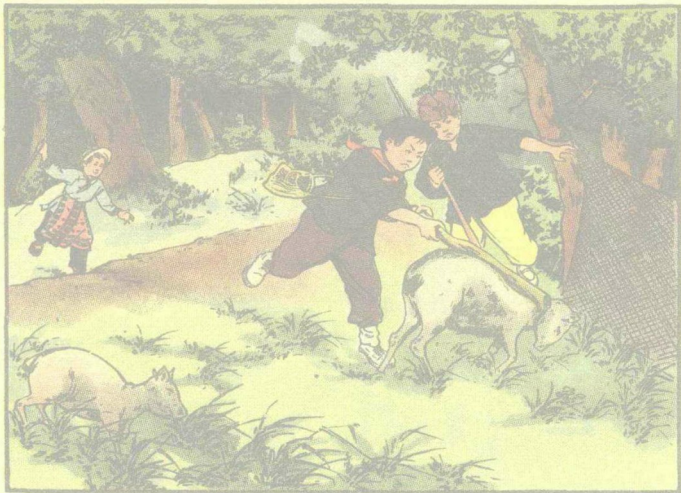
بارا موڭگۈز سۇناي بىلەن تورنى ئېلىپ، يۇي مىقا: «سەن
 بۇيەردە قال، بىز چۆلى بىلەن ئىككىمىز غەرب تەرەپكە بېرىپ تور
 قويايلى، ئېسىڭدە بولسۇن، سۇناینىڭ ئاۋازى چىقىمغۇنچە پەقەت
 ئوق چىقارما!» دېدى. دە، ئىككىسى ئاستا غەربىي تەرەپتىكى
 تاغ ئېتىكىگە قاراپ ماڭدى.

ئۇلار بۇغغا يېقىن بىر جايغا بېرىپ تورقويدى، چۆلې
 بۇغنى قارىغا ئالدى. بارا كۈچنىڭ پېرىچە سۇتايىنى چالدى.

ئوتلاۋاتقان بۇغلار سۇنارنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ چۈچىدى.
 دەل بۇچاغرا، سىلىق ئاۋازى ئاڭلاندى - دە، بۇغىنىڭ بىرسى
 ئىقىلىپ پۇتى ئاسمانغا بولۇپ تىپىرلاپ قالدى.

بۇغنىڭ يەنە بىرسى قورقۇنۇچلىقتا ھەرتەرەپكە توسۇپ
 بېقىپ ئاقمۇەت تورغا چۈشۈپ قالغان ئىدى، بارا دەرھال قولغا
 كالتەكنى ئېلىپ بىرنى قويۇپ ئېقىشۋالدى.

ئۇلارنىڭ خۇشاللىقى ئىچى - ئىچىگە پاتماي ۋاقىرىشىپ
 كەتتى، قول - قولغا تەگمەستىن بۇغىنى باغلىدى.

بارا بىر بۇغنى كۆتەردى، يۇي مى بىلەن چۆلې ئىك
كەسى بىرنى كۆتۈرۈپ خوشال - خۇرام ئويگە قاراپ ماڭدى.

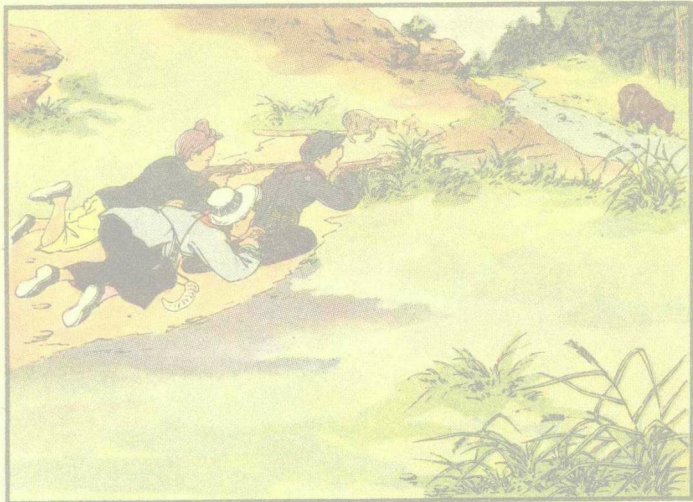
تۇلار چاقچاق بىلەن مېگىپ بىردەمدىلا دەريا بويىغا
 يېقىن كېلىپ قالدى. بۇچاغدا يوي مېي تۇيۇقسىزدىنلا: «قارا!
 تۇ قاتىكى نىمە؟» - دەپ ۋاقىر تۇندى، باشقىلار يۇي مېينىڭ
 كۆرسەتكەن تەرىپىگە قارىدى. تۆتەرەپتە بىر ئېيىق لاغايلاپ
 دەريا تەرەپكە كېلىۋاتقان ئىدى.

يۇى مې قورقىنىدىن: «ئىم!.....ئەمدى قانداق قىلىمىز؟...مۈكۈۋالايسى!» دەپ ئېيتتى. بارا بىلەن چۈلپمۇ بىر ئاز ھۇدۇقۇپ قالدى، ئەمما ئۇلار يويىمىگە تەسەللى بېرىپ: «كېرەك يوق، قورقما!» دېدى.

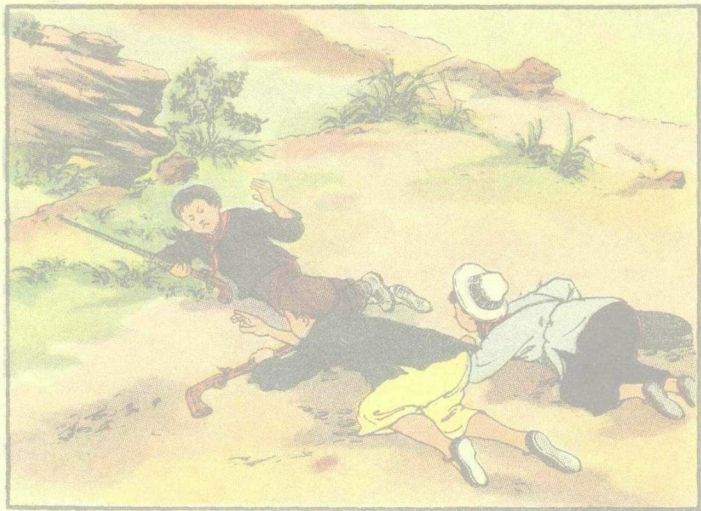
بارا ئاستا: «يىتىڭلار، پاراڭ سالماڭلار، ئېيىق بىزنى
 تېخى كۆرمىدى! مېلىقنى بەتلەپ قوبۇڭلار، كېلىپ قالسا راسا
 تۇتۇشايلى!» دېدى.

ئۈچلىسى يېتىپ ئۇقاتتىكى ئېيىقنىڭ ھەركەتلىرىگە چەنلىك بىلەن نەزەرسىلىپ تۇردى. ئېيىق ئۇقاتتا ئۆيەر - بۇيەرنى
 ۋىلاپ ئاستا مېڭىپ ژۇرەتتى.

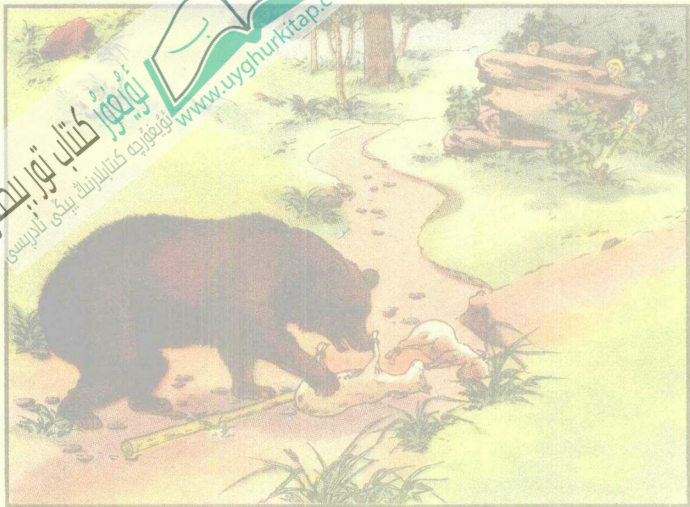
ئېيىق تۇيۇقسىزلا بېشىنى كوتۈرۈپ ئورمانلىقتا بىرنىمنى
 كۆرگەندەك قىلدى - دە، كېلەڭسىز بويى بىلەن لاغا يلاپ كېلىپ
 دەرياغا سەكرىدى.

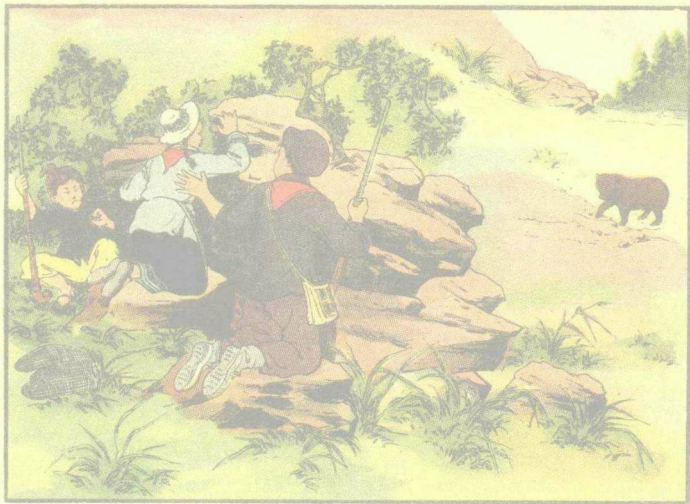
چۇلې : «يامان بولدى! ئېيىق بۇ قاتقا تۇتۇپ كېلىۋا-
 تىدۇ، يەنە بىردەم تۇرساق قاچالمايمىز! ئەمدى نەگە قاچارىمىز،
 ئەتراپتا يوشۇرۇنقىدەك يەرمۇبولمىسا» دېۋىدى، بارا دەريانىڭ
 بويىدىكى چوڭ بىر تاشنى كوردى - دە، ئۇچىسى شۇ ياققا ئومۇ-
 لەپ ماڭدى.

ئۇيغۇر كىتابى تور بېكەتى
ئۇيغۇر كىتابلىرىنىڭ يېڭى ئادرېسى

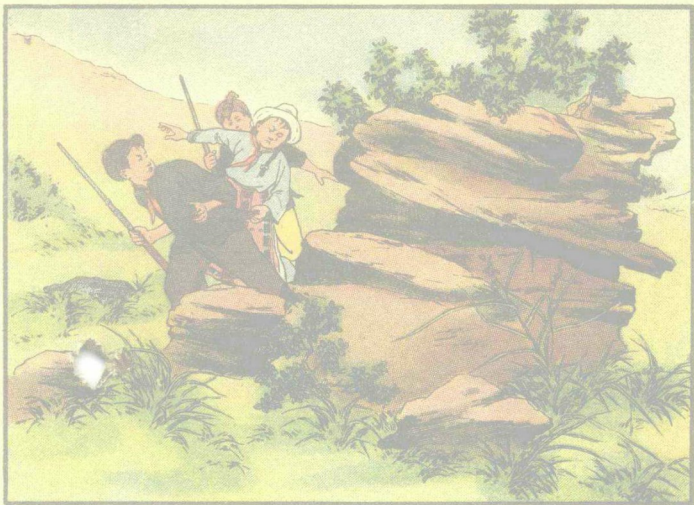
ئۈچۈنلەن ئاران تەسلىكتە ئومۇلەپ بېرىپ تاشنىڭ ئارقى-
سىغا مۇكۈۋالدى، بۇچاغدا، ئېيىق دەريانىڭ قىرغىقىغا چىقىپ
ھېلىقى ئىككى بوغىنى كوردى.

ئېيىق ھېلىقى ئىككى ئولۇك بۇغىنى ئۇياق - بۇياققا ئو-
 رۇپ پۇراپ باقتى - دە، خۇددى بىرنىمىنى كورگەندەك قىلىپ
 تاش تەرەپكە قاراپ ماڭدى، بۇ چاغدا بالىلار راسا قورقۇشتى،
 چۆلەي قولغا مىلتىقىنى ئېلىپ: «تۇتۇشايلى!» دېۋىدى، بارا
 دەرماللا: «ئۇنداق قىلما، يۇي مىي قورقۇپ كېتىدۇ» دېدى.

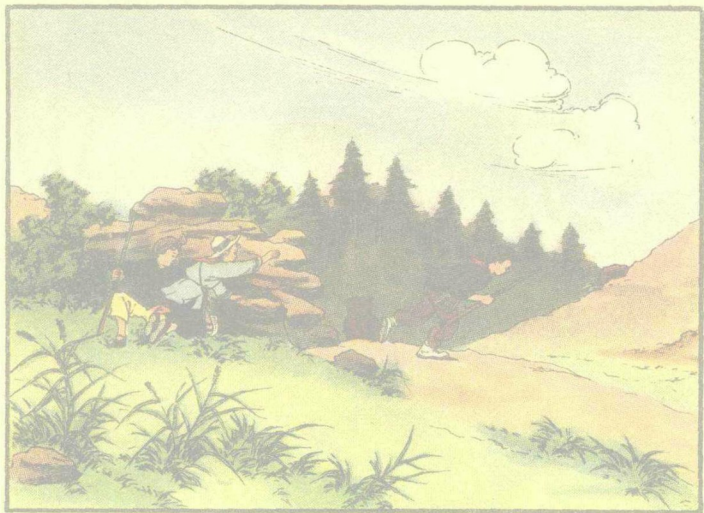
ئۇنەتراپقا شۇنداق بىر قارىۋىدى، تاشنىڭ ئالدىدا، ئوڭ تەرەپتە بىر نەچچە تۈپ دەرەخنى كۆرۈپ قالدى - دە، ھەم رالدىغا: «مانا ئەمدى چارە تېپىلدى، مەن دەرەخكە يارمىشىپ چىقالايمەن، مەن دەرەخكە چىقىپ ئېيىقنى مەلپكە قىلىپ تۇ- راي، سىلەر پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ كەتكە قېچىپ بېرىپ خەۋەر قىلىڭلار» دېدى.

• ئەمما چۆلى بىلەن يۇي مېي، بارانىڭ مۇنداق قىلىشىغا قوشۇلمىدى. مۇنداق خەۋپلىك ۋاختتا ئوز دوستلىرى بىلەن كارى بولماي تاشلاپ قويغىلى بولامدۇ؟ يۇي مېنىڭ كوزىگە ياش تولدى، ئۇ بارانىڭ پېشىگە ئېسىلىپ تۇرۇپ: «چاپسان بول، قاچايلى!...» دېدى.

بارا: «بولمايدۇ، ئېيىق بىزدىن تېز زۇڭگۇرۇدۇ! مېنىڭ
 بىلەن كارىڭلار بولمىسۇن، چاپسان قېچىڭلار! قاچمىساڭلار ئولۇ-
 مىزا!» دەپ ئۇلارنى ھايدىدى.

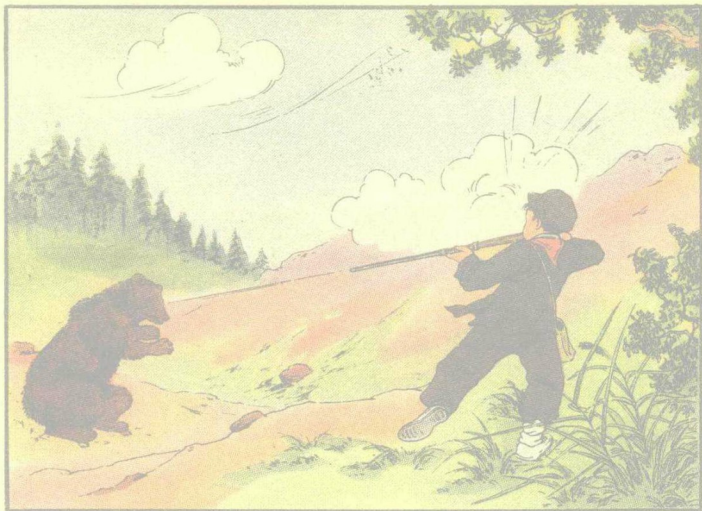

ئېيىق بالىلارغا خېلى يېقىن كېلىپ قالدى. بۇچاغدا
 بارا، يۇي مى بىلەن چۈلپىنىڭ نېسەتلىگە قارىماستىن دەرخكە
 يارمىشىپ چىقىش ئۈچۈن زۇگۇردى.

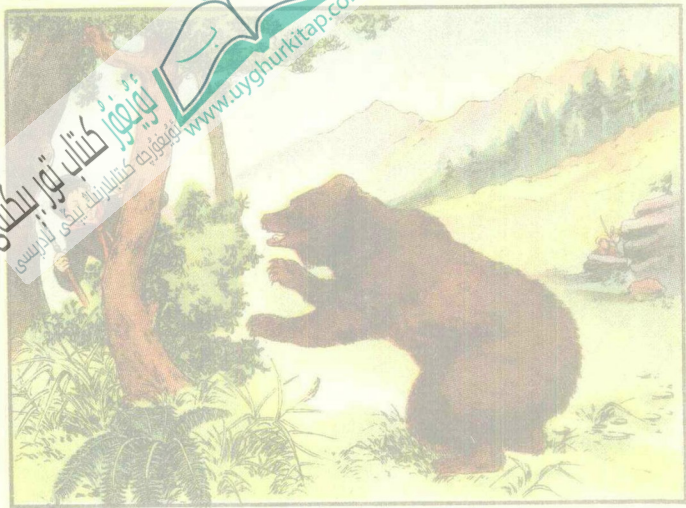

گېيىق تاشنىڭ ئارقىسىدىن چىققان ئادەمنى كورۇپ

قوغلدى.

بارا ئېيىقنىڭ تاش تەرەپكە بېرىپ قېلىشىدىن قورقۇپ،
 «تاڭ» قىلىپ ئېيىققا بىر پاي ئوق ئاتتى.

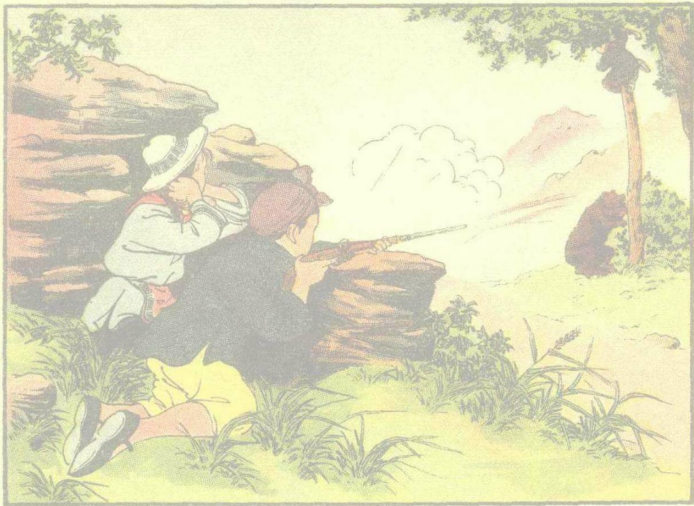
ئوق تەگمىدى، ئېيىق غەزەپلىنىپ بارا تەرەپكە قاراپ
 غالجىرلارچە ئېتىلدى. بۇ چاغدا بارا دەرمەخنىڭ ئارقىسىغا ئوتتۇ-
 ۋالغان ئىدى.

ئېيىقنىڭ ئېتىلىشى بىكارغا كەتتى. بارا ئەلۋە
 ئېيىق ئورۇلۇپ قارىغىچە بىر پاي ئوق ئېتىۋىدى،
 ئوق ئېيىقنىڭ يېنىنى سىلاپ ئوتۇپ كەتتى.

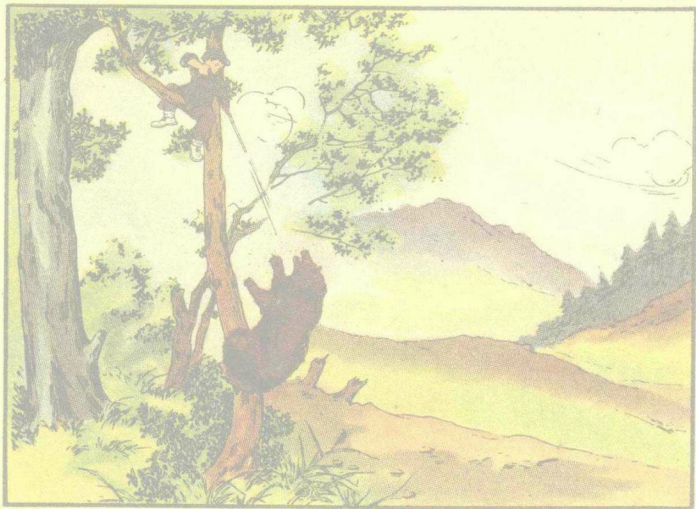
ئېيىق غالجىرلاشقانسىرى ۋاقىراشقا باشلىدى، ئامما ئۇ
 ئورۇلۇپ قارىغىچە، بارا خۇددى مایمۇندەك دەرمەخنىڭ قاپ
 يېلىگە چىقىپ بولدى.

چۆلې بىلەن يۇي مىلار بارادىن ئەنسىردى. چۆلې
قولغا مىلتىقىنى ئېلىپ ئېيىققا قارىتىپ ئاتتى.

چۆلۈ ئىككىنچى پاي ئوقنى ئاتماقچى بولغان ئىدى،
ئەمما بۇ مې ئۇنى توسۇپ: «ئاتما! باراغا تېگىپ كەتسە قانداق
قىلسەن؟ قارا، بارا دەرەخكە پارمىشىپ چىقىپ بوپتۇ!» —
دېدى.

بارانك دەرەخكە چىقۇالغانلىقىنى كۆرگەن ئېيىق،
 دەرەخكە يارمىشىپ بېقىپ، كىلەكسىز تەنلىرى بىلەن ئاران بىر
 گەزچە ژۇقورنغا چىقۇندى، بارا بىر پاي ئوق بىلەن چۈشۈرۈۋ-
 ۋەتتى.

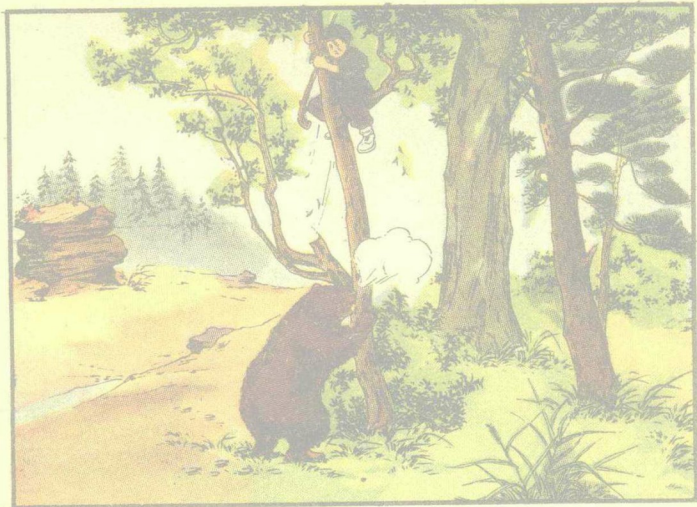
بارا ئېيىقىنىڭ ئۇنىقلاندىغىدىن پايدىلىنىپ يەنە بىر
نەچچە پاي ئوق ئاتماقچى بولغان ئىدى، ئەمما يېنىنى ئاخشۇرسا
ئوق تۈگەپ كېتىپتۇ!

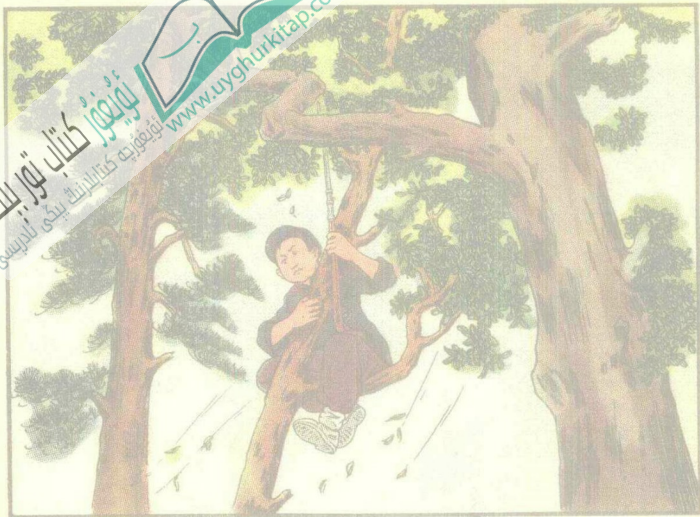
بۇچاغدا يۇيىمى بىلەن چۆلپلار بارانىڭ ئېيىقتىن قوتۇلۇپ
 دەرەخكە چىقىۋالغانلىقىنى كورۇپ، خەۋەر يەتكۈزۈش ئۈچۈن
 كەتكە قاراپ ئۇگوردى.

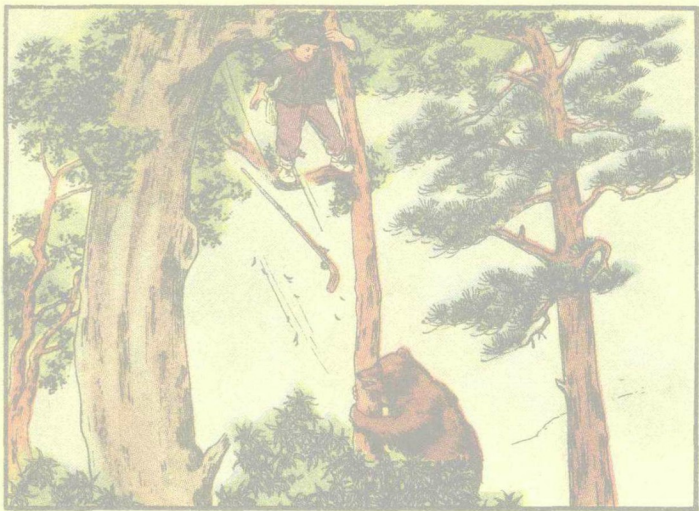
ئېيىق يەرگە زۇمۇلاپ كېتىپ يەنە ئورنىدىن تۇرۇپ ،
 بۇ مى بىلەن چۈپلارنىڭ قاچقان تەرىپىگە كۆزلىرىنى ئاياتىپ
 غەزىۋى بىلەن قارىدى ، بۇچاغدا ئۇلارنى ئېيىق قوغلاپ قالارمىكى ،
 دەپ قورققان بارا ، دەرھال دەرەخنىڭ شاخلىرىنى تاشلاپ
 ئېيىقنى مەلپكە قىلىپ تۇردى .

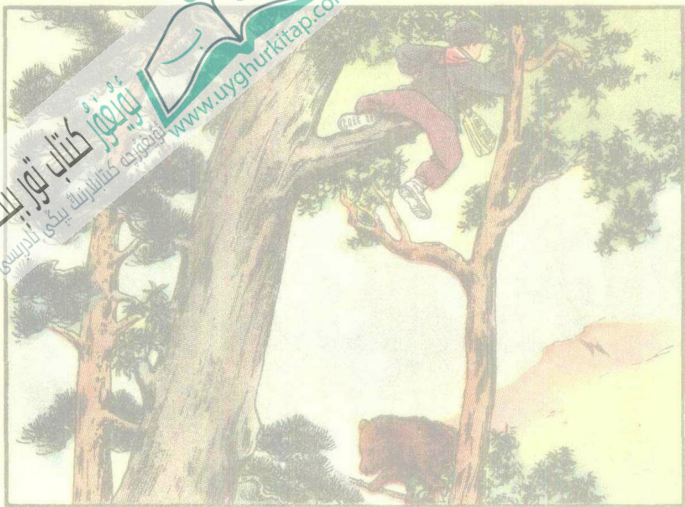
ئېيىق تېخىمۇ غەزەپلىنىپ، ۋاقىرنۇبتىپ بارانى چوشۇ-
 رۇش ئۈچۈن دەرەخكە ئېسىلىپ كۈچىنىڭ بىرىچە دەرەخنى لىگ-
 شىتى. ئەمما دەرەخ ھەر قانچە لىگىشىلغان بولسىمۇ، بارا دەرەخكە
 كاندەك چاپلىشىپ تۇردى.

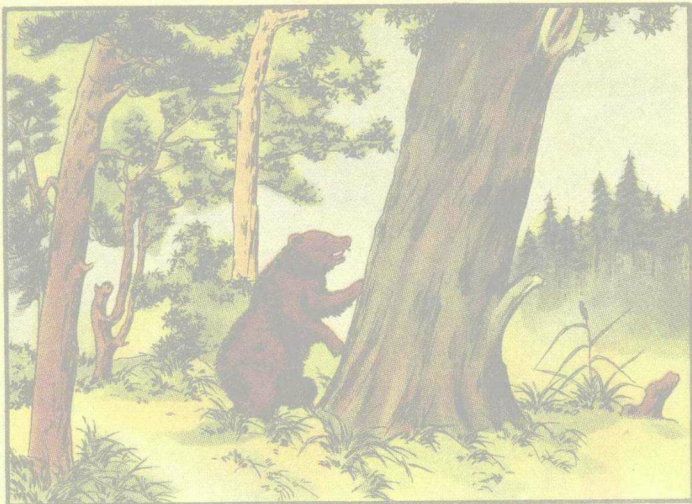
ئېيىق ھەقىقەتەن كۈچلۈك ئىدى، بارا بىر ئاز قورقتى.
ئەمما قورقۇشنىڭ نەمە پايدىسى بار! ئۇدە رەخكە مەككەم ئېسىپ
لىپ تۇرۇپ باشقا بىر چارە ئويلىدى.

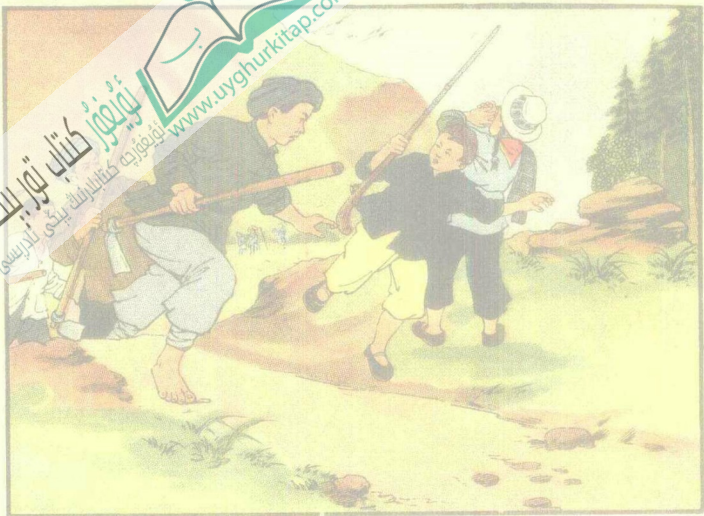
بارا ئاخىرى بىر چارە ئويلاپ چىقتى. ئۈمىلىتىغىنى بىر
 شاخقا ئېلىپ قويۇپ، ئوزى باشقا بىر دەره خكە يارمىشىپ چىق-
 ماقچى بولدى. ئەمما مىلىتىنى پۇختا ئاسمىغانلىقتىن، ئېيىق
 دەره خنى لىگىشىپ مىلىتىنى چۈشۈرۈۋەتتى.

مىلىق ئاجايىپ بىر ئاۋاز بىلەن يەرگە چۈشۈپ كەتتى.
ئېيىق بۇنى پۇراشقا كىرىشتى. بارا بۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ
چاققانلىق بىلەن ياندىكى بىر دەرەخكە چىقىۋالدى.

ئېيىق بېشىنى كوتەرگىچە بارا باشقا بىر چوڭ دەرەخنىڭ
 ئۇچىغا چىقىمۇالغان ئىدى. ئېيىق بۇنى لىگىشتاي دېسىمۇ، ئەھما
 دەرەخ چوڭ بولغانلىقتىن كۇچى يەتمىدى.

ئۇي مې بىلەن چۆلبىلار دەريادىن ئۆتكەن يېتى بارانى
 قونقۇزۇش ھەققىدە چوڭ كىشىلەرگە خەۋەر قىلدى. ئېتىزدا ئىش-
 لەۋاتقان كىشىلەر بىر ۋەقە پەيدا بولغانلىغىنى ئاڭلاپ كەتمەن -
 ئوتۇغۇچىلىرىنى كوتۈرۈشۈپ ئورمانلىققا زۇڭگۈرۈشتى.

چوڭ كىشلەر دەريادىن ئوتۇۋاتقاندا، ئېيىق تېخى
 دەرەخ تۈۋىدە ئايلىنىپ تۇراتتى، چوڭلار كېلىش بىلەن تەڭ ئېيىق
 قېچىشقا باشلىدى. ئېيىق قېچىپ ئۈنچە ژىراققا بارمىغان ئىدى،
 خەلقلەر ئۇنى ئولتۇردى.

ئۇيغۇر كىتاب تور بېكەتى
 ئۇيغۇر كىتابلىرىنىڭ يېڭى ئادرېسى
 www.uyghurkitap.com

يۇي مەي ، چۆلى ۋە بىر مۇنچە چوڭ كىشلەرنىڭ
 قوتقۇزۇش ئۈچۈن كەلگەنلىكىنى كۆرگەن بارا ، خوشاللىقىدا
 دەردەختىن سىرىلىپ چۈشتى . شۇندىن باشلاپ كۆپچىلىك بۇنى
 «باتۇر ئوۋچى بالا» دەپ ئاتاشدى .

بۇ كىتاپ جاۋخۇا سەنئەت نەشرىياتى تەرىپىدىن 1957-
ژداي يانۋاردا بېيجىڭدە نەشر قىلىنغان بىرىنچى نەشرى بىرىنچى
باسمىسىدىن تەرجىمە قىلىندى.

本書根据朝花美术出版社1957年1月北京第一版一次印刷版本譯出

باتۇر ئوۋچى بالا

ئاۋتورى: ئوگۇاگىيەن.

رەسسام: موگىنيۋەن.

باھاسى: 0.14 يۈەن.

書號：1722(4)395

勇敢的小獵手

(維吾尔文)

吳光天原著

蘆濟思 改編

莫更原 繪

民族出版社翻譯出版

地址：北京國子監特54號

北京市書刊出版業營業許可證出字第047號

中央民族印刷廠排版

北京市印刷四廠印刷

新华書店發行

1959年9月北京第一版

1959年9月北京第一次印刷

787耗×1092耗1/48 印張 11/12

印數：1—4,000冊 定價：一角四分

統一書號：MR8049·維123